„A gyermeket nevén nevezni mernéd?
Az a nehány, ki egy-s-mást megtudott,
s csordult szivének titkait nem óvta,
s a csürhe közt hitét ki is nyilvánitotta:
keresztre, vagy máglyára juthatott."
(Goethe: Faust)

LEVELESLÁDA

A KOINÓNIA KÉRDEZI OLVASÓIT

Legutóbbi szerkesztőségi találkozónkon támadt ez az ötletünk. A jövőnkbe néztünk. Az elmúlt 15 év számainak tekintélyes részét egyetlen szerző írta, s a földi élet véges. Zajlik körülöttünk az élet, s tudomást veszünk-e róla? Teremtünk-e fórumot magunknak, hogy felmérjük a történelmi változásban azt, hogy Merre menjünk? Úgy, ahogy '71 és '89 között a Karácsonyi Ajándék először évi egy, majd évi 14 kötetében felmértük azt, amit mondani tudtunk nem is a nagyvilágnak, hanem csak saját magunknak. De történelmet csináltunk vele. Tudomásul kellett vennie szavunkat egyháznak, világnak, pedig nem voltunk bejegyzett cég. Lehet-e Jézus ügyét valaha is államnál, egyháznál bejegyezni?

A földalatti lét, a gépiratos jézusi irodalom kora véget ért-e '89-ben, vagy folytatódott? Hiszek a kevesek egymásba tett kezében… Ám a kérdéseinkre válaszolva mondjuk el azokat a válaszokat, amelyeket jézusi szövegeknek gondolunk a Lélek indítására. Ezért írtuk össze tíz perc csend után az alábbi kérdéseket, majd megszavaztuk, hogy melyik legyen közülük az első öt, amelyet megválaszolunk. Tesszük ezt annak a reményében, hogy válaszaink megihletik olvasóinkat, s ők is elmondják, hogy mit mond nekik kérdéseinkre a Lélek.

S arra is gondoltunk, hogy megírják olvasóink a maguk kérdéseit. Hozzáírjuk ezeket a már meglevőkhöz, s újból azokat válaszoljuk meg, amelyeket legégetőbbeknek gondolunk. Közöljük a már meglevőket

Bulányi György kérdései:

Mit kell tennem magammal

1. házastársammal
2. gyermekeimmel
3. csoporttársaimmal
4. dolgozó társaimmal
5. munkahelyemen kívül találtakkal ahhoz, hogy nagyobb jézusi rend legyen társadalmunkban

Bisztrai György kérdései:

1. Tudsz-e tájékozódni most? Tudod-e, hogy mi van körülöttünk, mi van Magyarországon?
2. Mi az hogy „létrontás"? Mi ma a létrontás technikája?
3. Mit jelent számodra az a szó, hogy „magyar"?
4. Hogyan látod az életed elmúlt 18 évét?
5. Hogyan értékeled a Bokor elmúlt 18 évét?
6. Miben remélsz? Reményeid napi táplálékainak mi a neve? Mik az eszközeid, sorold fel!
7. Mitől félsz? Félelmeid napi táplálékainak mi a neve?
8. Tudod-e, hogy merre kell menned, mennünk?

KOINÓNIA

XV. évfolyam 5. szám
2008. május

TARTALOM:

LEVELESLÁDA	1419
Siposhegyi Péter, Mese a megbékélésről	1422
Bogár László, Nemzeti program (3.)	1422
Jókai Anna, Ünnepi beszéd...	1425
Badinyi J. Ferenc, Ami nem az értelem...	1427
Bulányi György, Beköszöntő...	1428
Bulányi György, Kicsoda az Isten?	1429

Szerkesztőség: Bulányi György, 1052 Bp., Piarista köz 1. V./505.
Elérhetőség: bulanyi@freemail.hu, 06-1-486-4462;
faragoferi@gmail.com, 06-20-9872-982;

Faragó Ferenc kérdései:

1. Látod-e a Bokor jövőjét, és mit látsz?
2. Megmenthető-e még valami a Világunkból, ha igen, mivel kezdenéd?
3. Megbántam-e, hogy mentem a Kossuth térre, megbántam-e, hogy nem mentem a Kossuth térre?
4. Volt-e lelki vezetőd? Lennél-e lelki vezető?
5. „Merre menjek?"

Inczédy Péter kérdései:

1. Ki jeleníti meg ma a kortárs művészetben az írót, költőt, szobrászt, festőt, zenészt… írj legalább egy nevet!
2. Van-e helye a nemzettudatnak a kereszténységen belül?
3. Mennyi időt fordítasz az elektronikus , illetve az élő kapcsolatra?
4. Mekkora jelentőséget tulajdonítasz a feszületnek a szoba falán?
5. Szükség van-e magyar címerre, térképre, vagy más jelképre a lakásban?

Csíky Lajos kérdései:

1. Hogyan lehetnénk jel a mai világban?
2. Hogyan erősítheted meg a hitedet?
3. Hogyan lehet a túlhajszoltságból kilépni?

4. Hogyan lehet újra élő közösségeket létrehozni, gondozni?
5. Hogyan lehet az Ószövetséget úgy kidobni, hogy ne hasonuljunk meg az Egyházzal?

Almássy Mara kérdései:

1. Mi a Bokor jövője? – öregek, vagyonközösség, ima, papok, csoportok közötti kommunikáció, a Bokor és a magyar egyház, a Bokor és a nemzetközi egyház között?
2. Mi a Bokor hivatása (Mire jó…)?
3. Te mit adsz a Bokornak, mit kapsz a Bokortól, mit vársz a Bokortól?
4. Vidám-e a Bokor? Ha igen: miért; ha nem, miért nem?

(A.M.: Almássy Mária; *I.P*.: Inczédy Péter; *B.Gy*.: Bulányi György; *F.F*.: Faragó Ferenc; *Bi.Gyu*.: Bisztrai György)

1. Mi az, hogy létrontás? Mi ma a létrontás technikája?

A.M.: Kétfajta értelmezés él bennem:
1.: Ma, itt, Magyarországon: a félelem politikája. Az emberek félnek a jövőtől, az anyagi ellehetetlenüléstől, a terroristáktól, stb., és akkor majd szépen csöndben meghúzzák magukat. Erre a politika (és az általa irányított média) rátesz egy lapáttal, és kész a jól begyúrt átlagember, akit csak "terelgetni" kell.
2. - És nekem ez a fontosabb: a kísértés: sok-, sok-, sok mindennel (értelmes, és fontos dolgokkal!) foglalja el magát az ember, és akkor majd nem marad idő Istenre, és az embertársra.

I.P.: Létrontás a Paradicsomból kilépve az első kapavágással kezdődő folyamat, ami a tudatformálással együtt alakul. Létrontás technikája az életformaváltás, uniformizálása a gondolkodásnak. Fogyasztóvá nevelt, (zömében szükségtelen holmik tulajdonlására) zsákmányszerző versenyben (az erőszakot megvesztegetés szelídítésére) szocializálódó ember. Eszköze pedig a mindenkori tanítás. Ma a rádió, TV, internet s más gyorsuló információ közvetítő technika, ami kontrollálhatatlanná válik, valamint minden befolyásolásra alkalmas eszköz, legyen az tabletta vagy fegyver.

B.Gy.: Amit a mindenkori urak csinálnak, az a létrontás. Ma úgy hívják az urakat, hogy hatalmi elit. Mai technikájuk: Küldd el a dolgozók felét, s felemelem a fizetésed. Ha nem vállalod, megteszi más, te pedig az elküldöttek között leszel. Egy másik technika - a létrontás ellenében: Vásároljunk birkát vagy gulyát, legeltessünk s bízzunk Jézusban! Elégedjünk meg a napi egy dénárral! Tudnunk kell, hogy boldogok a szegények és jaj a gazdagoknak!

F.F.: A „létrontás" kifejezést elsőként Hamvas Bélánál olvastam. Nála a lét gyökerében fellépő romlottságot jelenti, és mindnyájunk közös létének ártalmára van. A létrontás nem égbekiáltó gaztett és nem egyszerűen bűn, hanem a létrontás lassú beszennyeződés, életünk színvonalát folyamatosan süllyesztjük hazugsággal, engedelmességgel, szokással; nincs rá feloldozás, csak a megfordulás segít. A bűn elviselhetetlen: bűntudatot ébreszt – a létrontásban kezdjük jól érezni magunkat: ez az óriási veszélye. A létrontás mai technikája a globalizáció és az hogy, „kezdjük magunkat jól érezni benne..."

Bi.Gyu.: Lendületet, nekibuzdulást megölő, … szájkosarat elviselő, majd azt önként felrakó, … Magyar Rádió helyett MR-t mondó és mondató, … ne menjünk szavazni, … menjünk nemmel szavazni, … ne menjünk a Kossuth térre, … Géza, ne politizálj, …turáni átok ül a magyarokon, … besúgó nép, … apátiában élő nép, … nem vagy erre képes, kevés vagy Te ehhez, … három magyar négyet akar, … a magyar nép nem érett a demokráciára, … nem tudsz mit tenni ellene, maradj nyugton, … a hazugságot létformává emelni, … kimentek a tankok, bejöttek a bankok, s hozták a létrontás technikáit …

2. Mit jelent számodra az a szó, hogy „magyar"?

A.M.: Az anyanyelvemet, ebből is a szépet: Wass Albertét, József Attiláét, Babits Mihály Jónás Könyvét és Balázsolását, stb., stb., stb....

I.P.: Nemzeti önazonosulást, idegen szóval identitást, amelynek földrajzi, nyelvi gyökerei és határai vannak. Értékrendet, amely történelmi, irodalmi s más művészeti ágak ismeretén alapul s alakul. Ebben számomra a természetes környezetem óvása is beletartozik. Pl. a természetes régiókba, azaz a tájba illő épületeket, házakat, állatokat s növényzetet, egyszóval az identitás a nemzettudat hagyományápolását. A valahova tartozás megjelenítését.

B.Gy.: Embert, akinek magyar az anyanyelve; aki közelebb van a szívemhez, mint a más anyanyelvűek; akinek nálam elsőbbsége van. A magyarok között találom azokat, akiket el akarok vezetni Istenhez. Majd ha a magyarok már mind ott lesznek, akkor fordulok a más nyelven beszélők felé. Csak Attila-Árpád népének elveszett juhaihoz van küldetésem? Nem, de elsősorban hozzájuk van, és csak másodsorban a többihez. Magyarul ki tudom mondani azt, amit gondolok. Más nyelven ennek csak töredékét. Ha számkivetnének népemből, nagyon nehezen viselném. Csak körében vagyok otthon

F.F.: Egy földrajzi helyet és egy népet, ahová beleszülettem. Egy történelmet, amelyről sokat hallhattam, *így* is, *úgy* is. Egy nyelvet, amely a legkedvesebb nekem, és a legszebb is. Ezen szól hozzám az irodalom – a vers, a novella, a regény, és csak ezen értem meg a hozzám szólót – számomra még Isten is így beszél. Ahová születtem, csak ott érzem magam jól – még ha rosszul is érzem magam. Máshol csak számkivetett lehetnék, ennél nincs szörnyűbb érzés. Ha netán szerbnek, horvátnak, angolnak vagy franciának születtem volna, akkor is szóról – szóra ugyanezt mondanám el. Szerbül, horvátul...

Bi.Gyu.: Anya-nyelvem. Nyelvében él a nemzet. Nyelvemből, azaz magyarságomból élek. Aki rongálja a magyarságot, az az én életemet és a hozzám kapcsolódó lelkeket rongálja, rontja. A létrontás illetve a léttisztítás, így válik számomra személyes, illetve közösségi élménnyé. Embernek születtem. Magyar embernek születtem. Keresztény magyar embernek születtem. Olyan embernek kell lennem, hogy a mellettem álló szlovák vagy román azt mondhassa: - barátom, én melletted, szívesen lennék magyar!

3. Mitől félsz? Félelmeid napi táplálékainak mi a neve?

A.M.: A magánytól. (Két éve hagyott el a férjem három kamasz gyermekkel, és néhány nap múlva kimondják a

válásomat.) Táplálékainak neve: kudarc (Gyermekeimmel és a munkámmal kapcsolatos kudarcaim. E kettő így együtt ugyanis nem egy-emberes feladat, így óhatatlanul hibázom.)

I.P.: Talán a betegségtől. Egyébként pedig szép csendben hagyom elsorvadni félelmeimet. Melyeket? Pl. nincs kinek továbbadni a hagyományokat. Milyeneket? A családiakat, azokat amiket örököltem genetikában és tárgyakban. És ezt a félelmemet lehet kiterjeszteni társadalmi mértekre, globalizálva egészen a Föld méretére. Itt köszön vissza a fentebb említett természetvédelem. Félelmeim tápláléka a haszonelvűség félreértelmezése, ami a technikai eszközök fejlesztésével egyenes arányban van a környezetünk mind eredményesebb (hatékonyabb) pusztításával. (Pénzpiaci versenyképesség helyett társadalmi versenyképességre kellene áttérni). Miért hagyom elsorvadni a félelmemet? Mert az újabb generációk lassan hozzászokhatnak ahhoz, amihez magam már nem.

B.Gy.: A szenvedéstől. Napi táplálékának neve: az öregség kínjai. A gyógyszerek részint enyhítik a kínokat, részint hosszabbítják azokat. Imádságom: Országodba vigyél haza engem! A szenvedést én sem akarom vállalni: Múljék el tőlem a keserű pohár! Csak elfogadni tudom. Muszájból. Ragozhatom imádságom: Istenem, Istenem, mért…, de a jézusi kérdő mondatot nem fejezhetem be, amíg még fel tudok menni lifttel szentségimádni.

F.F.: A félreértésektől félek a legjobban. Attól, hogy a pénz, a hatalom, a siker világa csak káprázat, hamisság, illúzió és ezt félreértem, s mégis ezt teszem meg a valóság kiindulási pontjának. Attól félek a legjobban, hogy elhiszem, hogy a siker, a karrier, az önmegvalósítás fontos és követendő dolog az életemben. Félelmeim napi táplálékainak a neve: befolyásolhatóság, kényelem, komfortérzés, jólét, szellemi ringatózás, illúzió...

Bi.Gyu.: Attól félek, hogy életem bármikor lehet létrontás. Félek, hogy nem veszem észre a torzulásokat. Félek, hogy elfogadom mái magamat, hogy túléljem a jelent. Félek, hogy nem tudom megfogalmazni a magam és barátaim (a Bokor) számára a mindennapi létrontásokat. Félek, hogy nem tudom elfogadni és szeretni a létrontásba jobban beágyazott és abból szóló lelkeket. Félek, hogy visszaviszem magammal mind azt az üzenetet, amit hoztam, és át kellett volna adnom. Abban remélek, hogy életem bármikor lehet léttisztítás.

4. Jobboldal, baloldal... Kell-e politizálni?

A.M.: Nekem biztosan nem. De magamra nézvést kötelezőnek tartom, hogy mindennek, ami csak érint minket, alaposan utánagondoljak, és megalapozott véleményt alakítsak ki. Döntésképes kell legyek.

I.P.: Számomra nincs jobb és bal oldal. (lásd a mai tőkés társaságok „baloldaliságát"). A függőleges osztó vonal valójában vízszintes. Vannak elosztásra érzéketlen „gyarmatosítók" s kifosztottak (bennszülöttek) helyette. És ez nem országhatár kérdése a globalizálódó gazdasági versenynek nevezett „kihasználósdiban". Egyébként pedig minden lépés politizálás - még az is, hogy a fenti mondatot leírtam - annak ellenére, hogy szerintem a politika az (ön)érdekérvényesítés művelete. Ha belátnánk ésszel lelkiismeretünk szerint ki mire képes és azzal járulna hozzá az együttéléshez, nem lenne szükség politizálásra. Mert abban az együttélési formában már nem politikának neveznék az együttműködés „összhangzattanát".

B.Gy.: Jézusi emberre nem szavazhatsz, mert az olyant lelövik, mint Gandhit. De ha mégis találsz olyanra, aki segíteni akar a szegénynek, s amellett még van egy fél tucat gyermeke, akkor menj és szavazz rá. Rend a társadalomban csak akkor lesz, amikor olyanok intézik sorsunkat, akik szolgálni akarják embertársaikat. A Munkástanács '56-ban felállt két-három nap alatt: költségmentesen, négy-öt magyar összehajol alapon, s csak egy világhatalom tankjai tudták leverni. Jézus bal oldali volt, de nem készült felakasztani senkit sem: a Mammon eszközeivel nem harcolhatunk a Mammon ellen.

F.F.: A leghatározottabban állítom, hogy nem. De mégis, mikor arra kerül a sor, az ember elragadtatja magát. Mint Kemény Zsigmond mondja: „a politika a pillanat csábjának való bűnös bókolás." Nincs ember, aki definiálni tudná például esetünkben, hogy mi a jobboldal, mi a baloldal. Ezek pillanatnyi érdekeken, hatalmakon alapuló hovatartozások, illetve hova-nem-tartozások. Jézus remekül állt ellen a politika csábjának, s ez nem volt könnyű esetében, hisz' a zsidó nép elsősorban politikai Messiást várt, aki valamilyen forradalom, vagy szabadságharc segítségével igazságot szolgáltatott volna a belső nyomor és a külső gyarmatosítás irányában.

Bi.Gyu.:
- Kell e intéznem a magam ügyeit?
- Kell!
- Kell e intéznem a Feleségem ügyeit?
- Kell!
- Kell e intéznem a Családom ügyeit?
- Kell!
- Kell e intéznem az Utcám ügyeit?
- Kell!
- Kell e intéznem a Bokor Közösség ügyeit? –
- Kell!
- Kell e intéznem a Hazám ügyeit?
- Nem!
- Miért nem?
- Mert megmondtuk, hogy ne politizálj! –
- Értettem! Szabad a pávának politizálni?
- Hülye kérdés! Hogy kerül ez ide?
- Mert, … »Fölszállott a páva a vármegye-házra,
  Sok szegény legénynek szabadulására.
  Kényes, büszke pávák, Nap-szédítő tollak,
  Hírrel hirdessétek: másképpen lesz holnap. «

5. Hogyan lehet az Ószövetséget úgy kidobni, hogy ne hasonuljunk meg az Egyházzal?

A.M.: Úgy, hogy nem mindent dobunk ki, persze én jobban szeretem azt a kifejezést, hogy nem minden esik nálam egy súllyal a latba, ha a Bibliáról van szó. Vannak kedvenc, nekem erőteljesen az Atya igazi hangját továbbadó részeim (Énekek éneke, Bölcsesség Könyve, a Zsoltárok egy része, stb.), ami nekem nagyon hiányozna, ha kidobnánk.

I.P.: Azt gondolom a történelmi építmény lerombolása nélkül sehogy. Végtére is ez az önellentmondás az egyházi hatalom létalapja, amely fenntartja az első multinacionális tőkés vállalkozást a hit erejének segítségével. (egymásnak okozott földi szenvedésekért égi kárpótlási jeggyel)

B.Gy.: Csak azt tudom, hogy Jézus elmondta, hogy mi mondatott a régieknek, s ennek ellenére mondta Jézus a maga új szövegét arról, hogy ne állj ellen a gonosznak és hogy szeresd az ellenségeidet is, és idézte Ozeást is: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Keresztre is feszítették érte. Követőit meg kiközösítették az 1. század végén Jamniában. Jézussal meghasonulni biztosan nem akarok. Jézus sem örült - a keresztre feszítésnek sem, a kiközösítésnek sem. De semmit sem tudott tenni ellenük, mert kettőn áll a vásár. Reménykedhetem abban, hogy minket elviselnek?

F.F.: A történelmi kereszténységre sok minden rányomja a bélyegét. A páli megváltás teológia, a gnoszticizmus, a konstantini fordulat és az, hogy az Evangéliumok mellé olyan vallási iratok kerültek, amelyek homlokegyenest mást mondanak. Így a kettő egyben olyan óriási ellentmondást hordoz, ami gyakorlatilag feloldhatatlan. Nem túlzás, ha azt mondjuk, vallási skizofréniával van dolgunk, és nem toleranciát valósítunk meg. Tartalmában, szellemiségében a szent iratok közül a Tao Te King áll a legközelebb az Evangéliumhoz. De az még senkinek nem jutott eszébe, hogy e kettőt egymás mellé tegye. (Ám a kérdésre valójában nem tudtam választ adni.)

Bi.Gyu.: Sok szava mondata Istenhez emeli a lelkem. A Zsidó nép történelme. Identitásának forrása. Nincs ezzel semmi baj. Kultúrtörténeti emlékkönyv. Csak az Ószövetség Istenképével van a baj. Csak a mai napig tartó kiválasztottság tudattal van baj. Istenre hivatkozva ölni a másikat, ennél nagyobb gazemberség nincs a földön. Ennél jobb az ateizmus. A tiszta szívű, tiszta kezű ember, közösség miért hasonulna meg bárhol is. Ne féljünk a tiszta, világos léttisztító beszédtől. Ezzel használunk a zsidóknak, a világnak és magunknak.

SIPOSHEGYI PÉTER

MESE A MEGBÉKÉLÉSRŐL

Él Pest legközepén egy öregember. Kilencvenedik évében jár. A ház, amelyben lakik, sokunk iskolája volt, most keveseké. A házat, mely szinte a városközpont maga, a változás után visszaadták a piaristáknak. Az öregúr ott lakik. Ha kilép kicsi erkélyére, alatta a Belváros, szemben a híd. Ha becsukja az ablakot, csend van. Jó hely jó csendje. A szoba cellányi, de ezt a méretet volt módja és ideje megszokni fiatalsága javában. De ne szaladjunk ennyire előre hirtelen.

Mindig pap akart lenni. Már gyerekkorában halandzsa nyelven miséket mondott a testvéreinek. Akkor még nem tudott latinul, és valódi kenyér volt a jelkép. Testvére meg volt bőven, szám szerint hat. Egyiket ismertem, megbízóm volt, aztán hirtelen eldobta magától az életet. Neki kevés volt a kenyér. Emberünk német-magyar szakon végzett az egyetemen, így lett szerzetestanár. A háború végén egy horvát pap arra tanította, hogy most nehéz idők jönnek, kisközösségeket kell csinálni. Megfogadta. Ez lett a sorsa. A kisközösségek. Akkor még nem hívta senki bokornak őket. Tanított, ahogy tanulta. Csak tíz évet kapott érte. Napi ötven fekvőtámasz, hogy fizikailag bírja. Lelkileg? Az nem volt neki kérdés, valami názáretivel volt együtt nehéz perceiben. Ötvenhatban néhány napra kiszabadult. Annál rosszabb volt visszamennie.

A börtön után nem térhetett vissza egyházába. Tanítani? Ugyan. Csak azt ne! Fizikai munka egy kültelki üzemben. Fémhajlítgatás. Most hasznosult a napi ötven fekvőtámasz. Ez is épp tíz évig tartott. Úgy tűnik, tízéves ciklusokra szerződött az élettel. Közösség? Akkor úgy gondolta, a legkisebb közösségben éli meg hitét. Önmagában. Nem hitte volna, hogy az igazi feladat csak ezután következik. De az elhívott embernek nincs kétféle útja. Írt, írt és írt. Akár úgy is mondhatjuk, akkor írta meg tanítása alapjait. Több kötet. Valójában egyetlen mondat az egész. A Biblia nevű könyvben az van, hogy Jézus mindenkit szeret. Az ellenséget is. Nincs mi meg ők. Csak ember van. Szerinte ez a kereszténység. A többi csak taktika, egyház, szervezet. Ezt tanítja fiatal ismerőseinek. Nyilvántartás nincs. Tagdíj nincs. Aki ott van, az az ő embere.

Az akkor még nem öregember kisközösségei egymást szervezik, mint egy modern hálózatban. Ez már sok. Nagyon sok. Hírük afféle szamizdategyházként terjed. A nagy, az igazi ezt már nem tűri. Mindszenty halott, az állam és az egyház közötti megegyezések, a békepapok időleges győzelmének éveit éljük. Emberünket egyházi vitára hívják. Inkvizícióra? Máglya nincs, sem máglyarakás, pedig közel a szemközti cukrászda. Döbbenten gondolok bele, hogy az öttagú „zsűri" három tagja tanárom volt épp akkoriban, a „vita" ott volt az iskolában, mégsem tudtunk semmit róla. Ők öten, emberünk egyedül. Kérdéseikre nem válaszol, a felvetéseket írásban kéri. Az öt-egyes arányt nem tartja vitára érdemesnek. Ezerkilencszáznyolcvankettőt írunk. Ekkortájt hal meg Brezsnyev. A rendszer már rosszul működik, de még erősnek látszik. Emberünket eltiltják mindenfajta nyilvános működéstől. Marad a magánlakás. Felveszi a kapcsolatot Ratzingerrel, a Hittani Kongregáció fejével, a mai pápával. Neki sincs különvéleménye. Majd tizenöt évvel később. Közben összedől a rendszer. Emberünk rehabilitálva így - úgy amúgy, de a lényeg nem változik.

A mesének vége, a tanítás azonban folytatódik. Tanítványok mindig akadnak. Bulányisták. Van bulányizmus? Még mindig nem tudom, de Bulányi van. Igazi mesehős. A jók a végén győznek, erről szólnak a mesék. Láttam, tanúsíthatom.
(forrás: Budapesti 7 Nap)

BOGÁR LÁSZLÓ

NEMZET-PROGRAM (3.)

3. A nemzeti szuverenitás helyreállítása.

A szétroncsolt diskurzus-térben egyaránt elbeszélhetetlen a két egymáshoz szorosan kapcsolódó problémakör, a demokrácia és szuverenitás ügye. Az uralkodó beszédmód azzal a logikával bélyegez meg és/vagy tesz nevetség tárgyává minden rendszer-korrekcióra irányuló kritikát, hogy a szuverenitás és demokrácia keretei között minden ilyen próbálkozás a szuverenitás és demokrácia megvalósult rendszere elleni lázadás/lázítás, és, mint ilyen éppen ezek nevében elítélendő és felszámolandó. Ahhoz tehát, hogy egyáltalán értelmezhetővé váljék Magyarország súlyosan csonkolt szuverenitása helyreállításának igénye, egy már jelzett összefüggés nyilvánossá tételére van szükség. Eszerint a globális hatalom-gazdaság helyi kényszerítő hatalmi intézményei, a multinacionális vállalatok úgy ellenőrzik és határozzák meg a magyar társadalom legalapvetőbb újratermelési folyamatait, hogy erre semmilyen legitim felhatalmazásuk nincs, így aztán e tevékenységük egyre súlyosabb következményeiért nemcsak, hogy nem

vállalnak felelősséget, hanem egyenesen értelmezhetetlennek vélik a kérdés felvetését is. Ezt pedig az uralkodó politológiai elmélet szerint diktatúrának, legalább is súlyos szuverenitás-hiánynak minősíthető állapot. E helyzet megváltoztatása érdekében a következő logikát kellene a „szuverenitás-gazda" szerepét játszó hatalmi struktúrákkal elfogadtatni. Amikor ezek a multinacionális vállalat-óriások megjelennek a magyar társadalom érték-mezőiben, ezt a profit-szerzés evidens céljával teszik. Valójában tehát ők „vásárlói" azoknak a „termékeknek", amelyeket a „lokalitásunk érték-mezőinek" két alapvető „üzeme", a család-üzem és az állam-üzem termel. Ezek a „termékek" a jól-képzett munkaerőtől a közbiztonságig, a jól működő infrastrukturális rendszereken át a vonzó és egyensúlyban lévő természeti környezetig igen sok mindent magukba foglalnak. Mivel a nemzet, mint közösség ezeknek a „termékeknek" az eladója, így evidens, hogy a nevében és érdekében fellépő „köz" alapvető kötelessége, hogy minimum olyan árat kérjen ezekért a „termékekért", amely legalább az alapvető „termelési költségeket" fedezi. Ha ugyanis az ellenérték, amelyet a multik a család-üzemnek fizetett bér, illetve a „közt" megtestesítő államnak fizetett adók formájában rónak le, a költségek fedezetére sem elég, akkor elkezdődik a család és állam-üzem gyorsuló lepusztulása. Ezzel párhuzamosan a lepusztulást lassítandó mindkét üzem folyamatosan egyre inkább eladósodik. Pontosan ez történik most már évtizedek óta, hiszen a késő kádár-korszak „megszorításai", a Bokros csomag, és a most zajló folyamatok ugyanarra az okra vezethető vissza. A nyugatias globalitás birodalma ugyanis a katasztrofális neki való eladósodottságunk következtében már nagyjából 1982-ben átvette a „szuverenitás-gazda" szerepét az agóniáját megkezdő keleti-globalizációs szovjet birodalomtól. A szuverenitás hiány bemutatása és erre hivatkozva annak helyreállítására vonatkozó igény e logika alapján tehető legitimmé és szakszerűvé. A két alapvető adat, miszerint a multik megjelenésétől eltelt első húsz év során, 1988-2008, a reálbérek 0,7%-kal növekedtek, külföldi, főként multinacionális vállalatok profitja viszont 23%-kal, és, hogy a magyar gazdasági térben megtermelődő összes profit több, mit 90%-a most már náluk összpontosul , elég meggyőző hivatkozási alap lehet a szuverenitás helyreállítás megkezdéséhez. Ez a logika indokolja azt a már említett tényt, hogy a „gazdaság" kérdését az uralkodó diskuzus szerint nem tartjuk tárgyalhatónak, mert abban ezek az alapvető összefüggések nem értelmezhetők.

4. A közösség kommunikációs tereinek helyreállítása.

A szétroncsolt közbeszéd kérdését azért véljük annyira fontosnak, hogy önálló nemzet-stratégiai pillérként fogalmazzuk meg, mert az itt kialakult helyzet radikális megváltoztatása minden további lépés alapvető feltétele. Könnyen belátható ugyanis, hogy ha a diskurzus tereinket egyre átfogóbban uraló tematizációs és értelmező erőszak vélemény-hatalmi intézményeinek elsöprő és most is növekvő szerepét nem tudjuk megtörni, akkor ez önmagában is meghiúsíthat minden nemzet-újjáépítési kísérletet. És itt nemcsak azokról a gigantikus gépezetekről van szó, amelyeket az informatika, telekommunikáció és média összeolvadásából keletkező roppant méretű és befolyású hatalmi-struktúra jelent. Azokról a rejtett terekről is, amelyekben a család és a kis-közösségek szintjein most már külső beavatkozás nélkül is a szocio-kulturális önpusztítás, romboló identitások „örömmel" való buzgó felépítése zajlik egyre vészterhesebb tempóban.

Egyszerre kell tehát összehangolt média-info-kommunikációs nemzet-stratégiát felépíteni a globalitás vélemény-hatalmi erőszak-struktúráival szemben, és a „cserélt-identitású" már ma is jelentős, és rohamosan növekvő arányú népesség nemzetbe való re-integrálására. E rendkívül bonyolult és igen kényes feladat megoldása jelenleg a legfőbb feltétele a nemzet-stratégiai cél-piramis csúcsán álló törekvésnek, vagyis a nemzet újraegyesítésének.

5. A népesedési egyensúly helyreállítása.

A népesedési egyensúly helyreállításának feladata a kérdés természeténél fogva a legátfogóbb stratégiai elem, hiszen a demográfiai folyamatokban egy emberi közösség minden lét-mozzanata sűrítetten jelenik meg. Ha tehát vissza akarunk fordulni a népesedésben is megmutatkozó lepusztulási lejtőről, akkor egyszerre kell mozdítani a komplexum minden elemét. A döntő feltétel persze a spirituális talapzat helyreállítása, hisz ennek megkezdése nélkül minden előrelépés bizonytalan és ingatag marad. A népesedési egyensúly megteremtésének alapvető intézményes keretét a család jelenti, amely az emberi lény „természetes élőhelye". Az anyagi és szimbolikus erőforrás-folyamokat tehát úgy kell átalakítani, úgy azok az új generációk megszületését, és a testi-lelki egészség viszonyai között való felnevelkedését segítsék. Ez valójában a család, mint intézmény elleni folyamatos rejtett erőszak alkalmazását biztosító gépezetek hatástalanítását, vagy legalább is romboló hatásuk csökkentését jelentené. A közbeszéd, a média, a reklám-marketing, az adók és járulékok rendszere, az oktatási-kulturális rendszer és az egészségügyi-szociális rendszer, a környezeti-természeti viszonyok feletti ellenőrzés vissza-szerzése, és az ennek nyomán nyert forrásoknak a „család" nevű „élőhely" re-kultiválására való fordítása, mind döntő eleme a népesedési egyensúly visszaszerzésének. Bármilyen fájdalmas is, a magyar társadalmat szembesíteni kell azzal, hogy az elmúlt fél évszázad során közel egy millió gyermek megszületésének és felnevelésének költségeit, a jövőbe való elengedhetetlen befektetés helyett, folyó fogyasztására költötte. És ez akkor sem maradhat következmények nélkül, ha erre az, az evidens magyarázat, hogy így is nyomorúságos létfeltételek között élt a magyar társadalom nagyobbik fele. A folyamatok lényegét tekintve persze valójában arról van szó, hogy ezt az összesen több mint egy évi GDP-nek megfelelő összeget a globális hatalom-gazdaság szivattyúzta ki az országból. A magyar társadalom azonban nem tudván/mervén ezzel szembe szegülni, minderre automatikusan jövő-felélő reflexekkel válaszolt. Logikailag két lehetőség adódik, és a diskurzus-térnek meg kell nyílnia e drámai stratégiai alternatíva felett. Az egyik lehetőség, hogy a magyar társadalom vállalja, hogy a következő évtizedekben ezt az „adósságát" visszafizeti a belső születés szám jelentős emelése költségeinek fedezésével. A másik lehetőség a „külső forrás", különösen, ha kiderül, hogy a belső megoldás már fizikai képtelenség, és semekkora ráfordítással nem érhető el, mert túl vagyunk a „kritikus ponton". Ebben a helyzetben, szembe kell nézni vagy a bevándorlás spontán „megengedésével", vagy tudatos stratégia keretében végrehajtott „betelepítéssel". Azt persze tudni kell, hogy ennek „fajlagos költségei" anyagi és szimbolikus értelemben is sokkal nagyobbak, mint az első változaté. A népesedési lejtőről való visszafordulás folyamata tehát csak egy olyan hosszú távú, igen széles egyezségre épülő stratégiával fordítható meg, amely a spirituális, morális, mentális vagyonunk helyreállításától a gazdasági folyamatok újra-szabályozásáig (adók, járulékok, támogatások stb.)

mindent a család intézményének történelmi jelentőségű megerősítésére épít.

6. Az egészség „ügye”

Az egészség kérdéskörét éppen a probléma különleges jelentősége miatt kettébontjuk, noha tudjuk, hogy a két kérdéskör csak analitikusan választható el egymástól. Mint már jeleztük, erre azért van mégis szükség, mert az egészség „ügye” sokkal komplexebb kérdéskör, mint a szűkebb értelemben vett egészségügy. Először a tágabb értelemben vett egészség „ügyével” fogalakozunk tehát. A tárgyalás kulcs-fogalma az „egészség-vagyon”. Az, az összefüggés ugyanis, hogy egy ország lakói milyen élettartamra számíthatnak, és, hogy ezen belül mennyit tölthetnek el, nemcsak egyszerűen a betegség nélkül, hanem testi-lelki harmóniában, az minden emberi közösség legfontosabb vagyon-eleme. Ennek a vagyonnak a fenntartásában és gyarapításában van ugyan szerepe a szűkebb értelemben vett egészségügynek, de ennek aránya mindössze 10-15%, és az is inkább „betegségügy”, hiszen a már kialakult bajt próbálja kezelni. Ahhoz, hogy az egészség „ügyét” értelmezni tudjuk, fel kell tárni azokat a külső természeti (ökológiai környezet), és belső természeti összefüggéseket, amelyek döntő szerepet játszanak annak a „lét-módnak” a kialakulásában, amely az adott emberi közösséget jellemzi, ön-újratermelési folyamatait meghatározza. Mint azt már sokoldalúan bemutatni törekedtünk a magyar társadalom lét-módja igen hosszú idő óta (lassan közel egy évszázada) egyre jobban torzul, és egyre kevésbé képes ezen öngerjesztő torzulás értelmezésére, s így kezelésére. A szélesebb értelemben vett egészség helyreállítása, az egészség-vagyon egyre súlyosabb lepusztulásának visszafordítása csak létmód-váltással lehetséges. A létmód-váltásra épülő stratégia felépítésének döntő feltétele, hogy pontosan megértsük annak történelmileg példátlan hanyatlásnak a legmélyebb okait, amely a hatvanas, hetvenes évek fordulóján indult el Magyarországon. A katasztrofális romlás ugyan a kilencvenes évek közepétől lassult, majd megállt, de egyes népesség-csoportokban, különösen a középkorú férfiaknál ma is tart. Ez a kérdéskör, mint az összes többi is, ugyanahhoz a problémához vezet el minket, vagyis a globális birodalmi függés kialakulásához. Az egészségvagyonunk történelmi léptékű hanyatlása ugyanis éppen arra az időszakra esik, amikor az eladósodás következtében rendkívül rövid idő alatt hajszolják át a felkészületlen magyar társadalmat a globális birodalmi diktátumokhoz való kényszerű alkalmazkodás stációin. Fontos tehát rögzíteni, hogy az „igazi rendszerváltás” tragikus ívének valóságát éppen azok a hosszú távú idősorok, illetve annak grafikus ábrái rajzolják ki, amelyek az 1966 és 2006 között időszakra (és ezen belül különösen az 1970-95 közötti periódusra) vonatkoznak. Az egészség vagyon növekedését újraindító nemzet-stratégia döntő feltétele az ezzel való szembesülés, és átfogó egyezség az okokat, a diagnózist és a terápiát illetően. E stratégiának tehát együtt kell mozdítania a patologikus létmódból eredő valamennyi környezeti és szociális „betegség-termelő” tényező és ezek együtthatásainak egész rendszerét annak érdekében, hogy elindulhasson a vagyon-gyarapodás, elindulhasson.

7. Az egészségügy

A szűkebb értelemben vett egészségügyi rendszer ugyan valóban „csak” 10-15%-os szerepet játszik az egészség-vagyon fenntartásában és növelésében, de ez is éppen elég hatalmas komplexum ahhoz, hogy kiemelt jelentőségét külön fejezettel jelezzük. Az első feladat itt is szimbolikus jellegű, ki kell szabadítani az egészségügy rendszerét abból a hamis diskurzus térből, amelynek lényege, hogy a magyar egészségügyi rendszer „alacsony hatékonyságú”, és a hatékonyság növelésének egyetlen lehetséges útját a teljes privatizálás, (tehát a globális hatalom-gazdaság erőszak intézményeinek való teljes kiszolgáltatás!) jelenti. Világossá kell tenni, hogy a hatékonyságot csak akkor tudnánk mérni, ha pontosan ismernénk az egészségügyi rendszer által megmentett életek, illetve a sok százezer ember számára visszaadott egészség piaci értékét, ennek kimutatása azonban mindmáig nem történt meg, amiből persze az új egészségügyi nemzet-stratégiánk első feladata is adódik. A ráfordítások mellett ugyanis a rendszer társadalom-reprodukciós „hozadékát” is pontosan ki kell tudni mutatni ahhoz, hogy kiderüljön: a magyar egészségügyi rendszer piaci értelemben lényegesen hatékonyabb, mint a gazdasági ágazatok többsége. A másik döntő teendő, hogy az általános értelemben vett imént említett „egészség-vagyon” mellett e szűkebb értelemben vett egészségügyi rendszer vagyon-tömegének pontos felmérése és e vagyonnal való gazdálkodás egységes rendszerének megteremtése. És itt nemcsak anyagi vagyonokról van szó, hanem a hosszú időn át összecsiszolódó gyógyító-közösségek szinte felbecsülhetetlen (mert nem újratermelhető!) szimbolikus vagyon-eleméről is. Mindezek érdekében az egészségügyi rendszer új Nemzeti Egészség Alapjának létrehozásával éppen az általános szolidaritás közösség új alapokra helyezésével lehet megtalálni a megoldást.

8. A társadalmi egyenlőtlenségek szerkezetének megváltoztatása.

A globális gazdasághatalmi rendszer a világ valamennyi „lokalitását” meghasítja, és létminőségükben egymástól egyre távolodó „társadalmakra” szabdalja. Az elmúlt évtizedek során ez a folyamat a magyar társadalmi térben, mint láttuk, rendkívüli pusztítások közepette ment végbe. Itt is létrejött a globalitás lokális elitjének „felső” társadalma, amely azokat a komprádor-kollaboráns oligarchiákat foglalja magába, amelyek a társadalom, gazdaság, politika, kultúra, média meghatározó uralmi struktúráiban döntő szerepet játszanak. Bár arányuk a népességen belül csak 3-5%, de a jövedelmek közel 20%-át, az anyagi vagyonok kb. felét, és a szimbolikus készletek (kulturális javak, információs és kapcsolati tőkék, befolyások, érdekfelismerés és érvényesítés stb.) legalább 90%-át ők birtokolják. A másik póluson rohamos gyorsasággal nő a roncs-társadalom, és ezen belül a legreménytelenebb helyzetben lévők pária-társadalma. Tekintettel arra, hogy az 1985 és 2010 közötti negyed század során a magyar társadalomban a jövedelmek belső felhasználása kevesebb, mint 2%-kal nő, a globalitás lokális elitjének jövedelmei viszont évente átlagosan több mint 30%-kal, nem túlzás azt állítani, hogy a roncs és pária-társadalom növekedése közvetlen oksági kapcsolatban van a rendkívüli ütemű vagyonosodással, vagyis annak mintegy „negatív lenyomata”. Ezt támasztja alá az összefüggés is, hogy az elmúlt év során a tíz leggazdagabb magyar realizálta az egész magyar társadalom teljes jövedelem-növekményének 65%-át, és a két leggazdagabb közel felét! A társadalmi egyenlőtlenségek szintje már most is a szélsőséges latin amerikai országokéhoz hasonlít, és változatlanul növekedőben vannak, sőt a jelenleg zajló „reformok” tovább gyorsítják azt. A nemzet-stratégiánk döntő eleme tehát annak a programnak az elkészítése, amelynek megvalósítása során, 10-15 év alatt, legalább a legegyenlőtlenebb európai országok szintjére csökkentjük a társadalmi egyenlőtlenségeket. Mindez részben eleve

következménye, részben előfeltétele a társadalmi reprodukció hanyatlási folyamatok visszafordításának, amelyekről a népesedés, illetve nemzet-egészség kapcsán már beszéltünk.

9. A nyugdíj rendszer egyensúlyának helyreállítása.

A történelem során minden emberi közösség fenntartott valamilyen nemzedékek közötti szolidaritási rendszert, amelynek segítségével megpróbált gondoskodni azokról, akik korukból adódóan már nem voltak képesek részt venni a javak előállításának folyamatában. Magyarországon a társadalmi egyenlőtlenségek egyik döntő dimenziója, hogy az öregség az elszegényedés szinonimájává kezd válni a nyugdíjak fokozódó elértéktelenedése következtében. A ma létező nyugdíj rendszerek mindegyike ugyanis csak olyan társadalmakban működtethető zavartalanul, amelyekben viszonylagos népesedési egyensúly van. Mindenütt, ahol a demográfiai egyensúly hosszú időn át folyamatosan romlik, egyre súlyosabb feszültségek keletkeznek a rendszerben. Itt is az látszik kiderülni, hogy, ha egy társadalom folyó fogyasztására fordítja a jövő generációinak felnevelését szolgáló erőforrásokat, akkor ezt az élet-ciklus valamelyik fázisában, valamilyen módon, és általában „kamatostól" kényszerül visszafizetni. Egyre nyilvánvalóbb, hogy a nyugdíjkorhatár emelésével és/vagy a nyugdíjjárulékok szintjének jelentős növelésével „fizetik" vissza a valaha folyó fogyasztásra fordított összegeket azok a generációk, amelyek nem nevelték fel azt az utód-nemzedéket, akitől az öregkorukban elfogyasztani szándékolt javak megtermelését várják. (Feltéve persze, hogy nem kívánják a nyugdíjak „elolvadásának" harmadik típusú verzióját vállalni.) A nemzet-stratégia nyugdíjrendszerről szóló fejezetében átfogó választ kell adni erre a kihívásra. A feladat kettős. Az első, legsürgetőbb feladat a „magán-nyugdíj rendszer" azonnali felszámolása. Ez a rendszer ugyanis, mint említettük csak azt a célt szolgálja, hogy a globális banki-biztosítói pénzhatalmi struktúrák rendelkezésére bocsássa a magyar társadalom legnagyobb „pénzfolyamát" (évente kb. 2500 milliárd forint), illetve, hogy a hatalmas tranzakciós költségekkel „jól-tartsa" a kollaboráns oligarchiák erre szakosodott csoportját. A magyar államháztartás igen súlyos eladósodása jelentős részben éppen a magán nyugdíj-rendszer létéből adódó többlet-költségek nyomán következett be. Felszámolásuk közben világossá kell tenni, hogy miközben hatalmas károkat okoztak a magyar társadalomnak, a nyugdíj rendszer demográfiai alapú válságára ez a rendszer ugyanúgy nem jelent semmiféle választ, mint a más konstrukcióban működő rendszerek.

A másik fontos feladat annak az új egyezségnek a létrehozása, amely „teherbíró" módon képes megküzdeni azokkal a roppant intenzitású konfliktusokkal, amelyek a következő évtizedek magyar társadalmára várnak. Az előttünk álló évtizedek gazdaságilag aktív nemzedékeinek ugyanis hatalmas hármas terhet kell hordozniuk. Óriási áldozatokkal legalább utólag és részben pótolni kell a „hiányzó" generációkat, vagyis a gyermek-vállalást jelentősen fokozni kell. Más részt a nyugdíjas generációk vészes elszegényedést lassítandó, meg kell teremteniük a nyugdíjak jelentős növelésének fedezetét. És végül mindeközben ráadásul a saját időskoruk új feltételek szerinti biztosítására lényegesen magasabb arányú járulékot kell fizetniük. Vagyis a folyó fogyasztásuk minden eddiginél magasabb részéről kell lemondaniuk annak érdekében, hogy a rendszer tartós egyensúlya fenntartható maradjon. Mindezt olyan körülmények között kell véghez vinniük, amikor az önmaguk anyagi, mentális, intellektuális, morális, állapotát, testi-lelki egészségének szintjét jelentősen javítani kell(ene).

Mivel ez a fenti feladvány az eddigi feltételek mellett tökéletesen megoldhatatlan, ez is arra hívja fel a figyelmet, hogy a ránk zárulni készülő „globális harapófogóból" való kikerülés a szó szoros értelmében „lét-kérdés" a magyar társadalom számára. E harapófogó lényege, hogy a globális hatalom-gazdaság véglegesen rögzíteni kívánja a reálbéreket a késő kádárizmus „paternalisztikus", teljes foglakoztatásra, kiszámítható perspektívákra, biztonságra és szerény, de létező szociális ellátásokra épülő korszakának szintjén. A harapófogó másik „szárán" viszont privatizálja a munkaerő újratermelésének minden feltételét előállító rendszereket, és globális piaci árat kér az imént említett „történelmi mélységekben" rögzített bérekkel rendelkező kifosztottaktól. (Az élelmiszer, a gyógyszer, az energia, a közmű ellátások, a közlekedés, a pénzügyi, banki, biztosítói, távközlési, médiaszolgáltatások „globalo-privatizálása" után „kegyelem-döfésként" most az oktatás és az egészségügy privatizálása jelenti a harapófogó végleges-végzetes ránk zárulásának utolsó elemét.)

(*Itt hívjuk fel Kedves Olvasóink figyelmét, hogy műhelybeszélgetés sorozat keretében május 10-én, 16 órakor, a Bokorportán Bogár László közgazdász lesz a meghívott vendég. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a Szervezők.)*

JÓKAI ANNA

ÜNNEPI BESZÉD 2008. MÁRCIUS 15.

Tisztelt ünneplő gyülekezet, magyarok! Amerre a szemünk most ellát és szerte a hazában, a világban, mindazon kényszerűen szétszóratott magyarokhoz szólok, akik - ha nem személyükben, de - lelkükben velünk vannak. Drága barátaim! Rossz kedvünk tele véget ért. Nézzünk ebben a nagy sokaságban egymás arcába, és látni fogjuk a reménységet. Aztán nézzünk fel Isten kéklő egére, amelyik a mai napra eltüntette a maradék felhőket is, örüljünk együtt és reménykedjünk. Ennek a március 15-ének különös ereje és különös szépsége van. Mert ha visszatekintünk arra a 160 esztendőre, ami 1848-tól, vagy a 1849-es szabadságharctól elválaszt minket, egy rendkívül zsúfolt és rendkívül nehéz történelmet tudunk magunk mögött. Ez most nem történelem óra, nem is szándékozom felidézni mindazon fordulatokat, csapásokat, lelkesedéseket, amelyeket mi magyarok végig éltünk. Mert hiszen azt is tudom, hogy 160 esztendő a türelmes Istennek csak egyetlen pillanat, de nekünk szegény küszködő kis emberkéknek sok-sok emberöltőnek a szenvedése és ugyanakkor a diadala.

Gondoljanak arra, hogy ez alatt a 160 esztendő alatt mi minden történt velünk. Hogyan packázhattak ezzel az országgal, hogyan packázhattak fizikai létünkkel, hogyan packázhattak szellemi és lelki egészségünkkel? Mi minden történhetett? Hányszor és hányféleképpen alázták meg a magyar nemzetet? Hányszor és hányféleképpen voltunk keserves tragédiáknak a tanúi? Gondoljanak arra, hogy az első világháborúban az a siheder, az az alig felserdült suhanc, aki srapneltől sebesült meg, Isonzónál még elérhetett oda, hogy megfagyjon a második világháborúban a Don kanyarnál! Milyen nehéz történelem volt ez, és mennyire áhítja az ember, különösen akkor, ha utódai vannak, hogy valóban jobb napok virradjanak ránk! Ebben a nehéz történelemben, ahol 1944-ben egyszer a sötét angyal suhintott ránk, majd 1948. után egy tünékeny és csalóka

szabadság illúzió után a bolsevizmusnak az ereje tizedelte meg az országunkat, hogy ebben a világban milyen üdítő kivétel, milyen csodálatos színfolt volt az a két testvérforradalom, amelyiket nem lehet egymástól elválasztani. Az egyik 1848. március 15., a másik pedig 1956. október 23. Ez a kettő nekünk a lelkünkben összetartozik. Összetartozik azért is, mert rendkívül sok közös vonás van a két forradalomban.

Bizony megesett velünk '48-49-ben is, hogy a külpolitika úgy bánt el az országgal, úgy bánt el a magyarokkal, hogy amikor megerősödni látszott az osztrák hatalom, akkor húzd meg, ereszd meg politikával úgy látszott, minthogyha helyeselnék a magyar forradalmat. Gondoljanak ugyanerre '56-ban. Hányszor és miféle szózatok hangzottak el a Kossuth Rádióban - egymásnak ellentmondó hírek. Gondoljanak arra, hogy mi történt akkor, amikor ez a két forradalom, illetőleg szabadságharc véget ért. 1848-49 után a fegyverletétel után, amikor szintén csak külföldi erővel - és mit ad Isten akkor cári csapatoknak nevezett oroszokkal - sikerült csak leverni a 48-49-es szabadságharcot, a győztes hatalom először nagylelkűnek mutatkozott. Meghívták a szabadságharc vesztett vezérkarát egy ünnepi vacsorára. Micsoda cinizmus! Még a kardjukat is megtarthatták, dicsérték is a magyarok bátorságát, azután reggel átadták az egész vezérkart Haynau vérbíróságának. Gondoljanak arra, hogy mi történt 1956 után! Hogyan csapták be a munkás tanácsokat, hogyan csapták be Malétert, hogyan ígérték meg a rádióban, hogy senkinek nem lesz bántódása! Hányszor mondták el, hogy a forradalom nem szűnt meg csak átalakult. Ezt a rettenetes hazugságot! Azután, hogyan jutottunk el odáig, hogy a halálukkal kínos, keserves kötél általi halállal végződött? Nagy tanulságok ezek.

Van még egy tanulság, amit sose felejtsünk el. A kutatásaim közben valami rettenetes dolgot olvastam, szívem mélyéig megrendített. Azt olvastam, hogy 1849. december 31-én, tehát szilveszternek a napján összegyűlt az akkori budai, pesti városi tanács és díszpolgárrá avatták Haynaut, Jellasicsot és Windischgrätzet. Gondoljanak arra, hogy még ki sem hűlt az aradi vértanúk sírja, és már a gyilkosokból díszpolgárok lettek. Aztán gondoljanak arra, hogy milyen harcot kellett azért folytatni - mármost a felemásra sikerült rendszerváltásunk után -, hogy Sztálinnak a díszpolgárságát ki lehessen iktatni a főváros köréből. Hát nem hasonló dolgok ezek? Nem hasonló-e az, hogy miféle nemzeti amnézia tud a lelkekre rátelepedni? Ami megtörtént akkor is, amikor 1867-ben kényszerűen - és mint egyetlen lehetőségként - Ferenc Józsefet megkoronáztuk. Nem az volt a baj, hogy nem tudtunk más utat találni. A baj az volt, hogy néhány évtizeddel később ugyanezt az embert már Jóskának becéztük. Nem ugyanez történt-e 1956 után, amikor ugyanazt, aki elárulta és megcsúfolta a forradalmat, elkezdtük az apánként emlegetni. Ezeket kell a magyar nemzetnek szégyellni. Nem azt, hogy dolgoztunk, hogy próbáltunk egyről-kettőre menni, hogy megkerestük a kiskapukat, hogy a pici kis életünket valahogy előbbre tudjuk vinni, hanem azt, hogy a nemzeti amnézia bűnébe esett, aki esett. Mi nem estünk. Azt is láthatjuk, hogy az a hármas jelszó, amit szabadság, egyenlőség és testvériség címén a vágyó emberiség felröptetett, az milyen kevéssé tudott megvalósulni. Én úgy gondolom, hogy a szabadság tere elsősorban a szellem területén van, amikor szabadon befogadhatja az ember a világba érkező felsőbb igazságokat. Az egyenlőségnek a jogban és a törvény előtt kellene maradéktalanul érvényesülni. A testvériségnek pedig abban, hogy a szociális és a gazdasági létben szolidárisak tudjunk lenni a másikkal. Helyette mi történt? A Kádár rendszerben az történt, hogy a szabadság helyett szovjet függőségben éltünk, és egy ideológiai rabságban. Az egyenlőség pedig olyan látszategyenlőség volt, ahol mindig voltak az egyenlők között egyenlőbbek, a testvériségben pedig a nagy testvérnek a nyomorúságát és a terrorját nyögtük. Ezt a három eszmét, ami ott lebeg az emberiség vágyakozó szíve előtt, ma sem maradéktalanul valósítja meg az életünk. Gondoljanak arra, hogy szabadság helyett szabadosság uralkodik, amikor mindent szabad és nincs mellette felelősség. A filozófiai nihil kezdett eluralkodni, és az az erkölcsi relativitás, hogy mindent megtehettek, ami nekem jó és nekem kényelmes.

Az egyenlőségnél pedig gondoljanak arra, hogy hogyan folyik a sokszor milliárdos csalók ügyes kimosdatása, ügyüknek a halogatása, miközben a kisember ellen minden szigort bevetnek. Gondoljanak arra, hogy az úgynevezett testvériség helyett milyen részvét nélküli tobzódás folyik a kétes eszközökkel megszerzett vagyonok tulajdonosainál? Hogyan jelent meg a gyűlölködés, mint a mindennapi közlekedésnek a modora? Hogyan történt meg a szerencsétleneknek és szegényeknek a cserbenhagyása? Kérem szépen, én mindenütt elmondom: ezeket a dolgokat a politikának is orvosolnia kell. De ez valami más is. Az, hogy törődjünk egymással, hogy ne engedjük a mérhetetlen szenvedést, amit látunk. Az, drága barátaim, az élő Isten parancsa. A legfőbb munkaadója az embernek az élő Isten. "Amit közületek a legkisebbel cselekszetek, velem cselekszitek" - ez a szó hatja át ma az emberek lelkét. Mi valamennyien egy morális válságban vagyunk. Nemcsak Magyarország, ha körülnézek úgy látom, hogy szintén a világban is ez a morális válság kezd eluralkodni. Ki lehet jelenteni tudatlanul, ostobán és szánalomra méltóan, hogy a profitról szól az egész világ? Nem barátaim, a világ nem a profitról szól, hanem a szeretetről szól. Arról a szeretetről, amit nekünk kell közösen a jövőben kimunkálnunk. Nagyon jól ismerjük a fausti nagy áriát, amikor a Sátán odaáll, és azt énekli, hogy eladó az egész világ: "Áll a tánc, és áll a bál, járja koldus és király, a pénz körül a Sátán örül." Nem barátaim, nem minden eladó! Nem eladó a becsületünk, nem eladó a hazánk, és nem eladó a mi drága gyerekeinknek a jövője. Ezt mondja nekünk '48-49. Mert az, hogy ide születtünk erre a földre ez nem véletlen. Ide gyökereztünk. Nincs ellentét Európa, a világ és az univerzum között. Aki megéli a maga sorsát, az egyúttal a világ sorsát is megéli. Itt nem segít többé a puszta önösség, de az sem segít, hogyha valamiféle hamis kollektivitásba burkolóznánk. Gyarapítani kell a térség szellemét, és nem felhígulni benne. Nem gőgösen elzárkózni, de nem is meghunyászkodni. Példát kell adni nekünk magyaroknak a nálunk szerencsésebb nemzeteknek, hogy ahol a kincsetek, ott a szívetek. Morzsák helyett a megszentelt kenyérre vágyik a nemzet, hazugság helyett pedig az örök igére. Erre áhítoznak ma a magyarok. 1848. március jelenben is érvényes kívánalmai, ha végignézzük, hogy mit kíván a magyar nemzet, milyen pontokat sorolt fel. Tulajdonképpen ma is érvényesek. Kettőt emelnék ki közülük. Igen, az úrbéli viszonyok megszűntek, nincsen jobbágyság Magyarországon, de megmaradt a lelkek jobbágysága.

Ma Magyarországon nagyon sok ember él úgy, hogy nem tudta a lelkét felszabadítani. Jobbágyságban tartják, és olyan láncon, ami kilátástalan lét felé vezeti őket. A lelkek felszabadítása az új feladat ebben az országban. A másik pedig az úgynevezett köztehervíselés. Hogy ez a köztehervíselés igazságos legyen, ne a vétlenekkel, a

gondokkal küszködőkkel fizettessék meg a gondtalan pazarló politikának az árát. Az igazi köztehervíselés az lenne. Persze az igazságot nem elég gondolni, ki kell mondani, és cselekedni kell érte. Gondoljanak arra, hogy nemsokára egyik ragyogó és korán eltávozott színészünk, Kaszás Attilának az előadásában meg fogjuk hallgatni újra a Nemzeti dalt.

Ennek a szövege valamikor egy közös nemzet esküjébe torkollott. Ha arra gondolunk, hogy ma mire kellene esküdnünk ez valahogy így szólna: segíteni és gyámolítani fogjuk az elesetteket és a szegényeket, esküszünk, esküszünk, amíg élünk így teszünk. Az áradó gyűlölettel szemben, a bátorságunkat, az elszántságunkat és a határozottságunkat mutatjuk oda. Ezt az erőt használjuk, esküszünk, esküszünk, amíg élünk így teszünk. Vigyázzunk erre a gyönyörű magyar nyelvre és mindazokra, akik ezen az áldott nyelven beszélnek. Esküszünk, esküszünk, hogy amíg élnünk így teszünk. Megőrizzük emberi, nemzeti értékeinket és az utódainknak örökül hagyjuk. Esküszünk, esküszünk, hogy amíg élünk így teszünk. Az ég minket úgy segéljen, ahogy mi segítünk erre a jobb sorsra érdemes hazai földért küzdeni. Esküszünk, esküszünk, esküszünk, hogy amíg élünk így teszünk. Emeljük fel a szíveinket, legalább a '48-as megperzselt zászlóinknak a magasába, 56 lyukas zászlajának a magasába, melynek a közepén még mindig átfúj a dermesztő novemberi 4-i szél. Emeljük fel a szíveinket, mi magyarok a végre éltető reményben, és gondoljunk arra, ami jelszava lehetne a mai létünknek és az előttünk álló időknek, hogy amióta az ember megkezdte vándorlását ezen a keserves, de ilyenkor tavasszal oly tündöklő földön, mindig megszólalt a válságban lévő ember mellett a bíztatás, az ígéret: ne féljetek, ne féljetek, ne féljetek. Köszönöm.

BADINY JÓS FERENC

AMI NEM AZ ÉRTELEM SZERINT VALÓ, AZ RÚT! (2.)

Mi is történne a többi tudományágban, ha ilyen "önhatalmú és erőszakos" felfogással például kijelentené a fizikusok egyik csoportja, (mondjuk a nyugati nem kommunista világhoz tartozók) – hogy a Szovjetunió fizikusai nem foglalkozhatnak a pozitív mágneses terek erőhatásaival, csak a negatívval. De ha mégis foglalkoznak, akkor "reakciós" elemeknek lesznek minősítve. Körülbelül ilyen a hazai finnugoros és marxista történészek és nyelvészek elitélő véleményének azon indítéka, amellyel illetnek minden szándékot, ami a Magyarság származáskutatását Dél felé – Suméria felé terelni igyekszik. Erre most már véglegesen azt kell mondani, hogy *EZ IS RÚT és N.É.SZ.V.* Amit aggodalommal nézek, az tulajdonképpen nem Dr. Bartha tudományosnak egyáltalában nem nevezhető kifejezései ("reakciós, dilettantizmus, beteges tünetek, reklámfogás a magyar őstörténet suméros rögeszméje, reakciós aktuál politikai vélemények terjesztése" stb.) – hanem az a valóság, hogy egy olyan értekezés, mely semmiféle történelemtudományt nem tartalmaz, hanem lényege a lekicsinylő személyeskedés azokkal szemben, akik igyekeznek összegyűjteni, leírni és közkézre adni a magyarság származására vonatkozó történelmi adatokat, ami egyáltalában megjelenhetett a Magyar Történelmi Szemlében. Ugyanis – szerény véleményünk szerint – ennek az Írásnak valamelyik politikai lapban, vagy szemlében kellett volna inkább közkézre kerülnie.

Ha azonban megnézzük, hogy mi lehetett a célja – a személyeskedésen és a tudománykivüliség otromba szavainak használatán kívül, azt hiszem igazam van abban, hogy ez az írás sem az emberiség sem a magyar történelem tudományát előbbre nem vitte. Sőt, inkább azt mondhatjuk, hogy a destruktív irányzatával azt hátráltatja. Konkrét példának a következő kitételét idézem: "szárnyakat kap a dilettantizmus és a magyar őstörténet délibábjait kergeti Közel-Keleten. Holott az ottani országok őstörténetének semmi közvetlen kapcsolata a magyar őstörténettel nincs." Nem hihetetlen, hogy ekkora valótlanság egy történész szájából hangzik el? Függetlenül attól, hogy még magyar is hozzá. Anatolia és a Kaukázus nem tartozik a Közel Kelethez...? SUBAR-TU nem ott van...? Hát miért hivja a "bíborban született" Árpád népét "sabartoi-asphaloi"-nak? Hiszen az ALSÓ ZAB folyót, a Tigris egyik mellékfolyóját, hivják **ZAB el ASPHAL-nak,** ahol nyilván az "asphal" jelenti az "alsót". Ha elhagyjuk a görög végződéseket **SABARTO ASPHAL** kifejezést kapunk, ami az előbbiek szerint **ALSÓ SUBARTU-t** jelent, mely rögtön földrajzilag felderíti Árpád népének származását. Nem kell ahhoz magyarnak lenni, hogy a szabiroknak magyarba átmenő történetét megtalálja, mert ugye Artamonov sem magyar és magyarul se tud, de ékesen beszámol a kaukázusi Szabinárol és a magyarokról is. ("A Kazárok Története" c. munkájában.) Gosztonyi Kálmán sorbonne-i tanár pedig így magyarázza: "A magyarok a IX. században a Don és Meotisz mellékén laknak. Régi nevük Konstantinnál, görög végzőkkel: SABARTOI ASPHALOI. E név a Kubán melletti szabir népre, és egy SUBARTU és SUBIR nevezetű, évezredek előtti, mezopotámiai lakóhelyükre utal melyet őshajdan el kellett hagyniok." („A Kazár Anyanemzet Birodalma és Nyelve" c. munkájából átvéve.) Hogyan lehet azt állítani ilyen adatok birtokában, hogy "a közel-keleti országok őstörténetének semmi kapcsolata a magyar őstörténettel nincs", miként Dr. Bartha igyekszik olvasóit így félrevezetni?

Hát az i. e. 263. évtől kezdődőleg még 500 éven át létező és a Római Birodalom egyetlen egyenrangú ellenfelének nyilvánított Pártos Birodalom története sem tartozik a magyar őstörténetbe? Hisz ez a Pártos Birodalom csaknem egész Közel Keletet uralta és van írott, nyugati forrásunk a Kr. utáni X. századból, mely a magyarokat ötször *nevezi* pártosoknak. (MODUS OTTINC Ebert: Überlieferungen. Dresden, 1826, 8. I. kötet 81-82 oldalakon.) Ezeknek az adatoknak a negligálása annak az általános hiedelemnek lesz a forrása, mely szerint a valóságos magyar őstörténet elferdítése a tulajdonképpeni célja a finnugor történelem-szemléletet vallóknak és azért van a sok személyeskedés, leértékelés, csúfolódás és "nyelvöltögetés" a sumir-magyar ősiség bizonyítékai felé, hogy a lepocskondiázott "reakciósok" hiteles adatait ne kelljen történelmi igazságnak elismerni. Ez megint RÚT és N.É.SZ.V. Most már azt is meg kell említenem, hogy ebben a vak gyűlölködésben Bartha Antal annyira elveszítette a mértéket, hogy maga sem tudja, mit akar. A Magyar Történelmi Szemlében a "repülni nem tudó sumir csodakacsát" (ez aztán valóban "történelmi értekezési" tárgy) összeköti megint a politikával mondva: *"Sajnálatos, amikor a magyar* ("értsd alatta "finnugor". BJ. beszúrása.) *őstörténetnek problematikus nyitott kérdései, nehezen ellenőrizhető vonatkozásai,* (ez valóban így van a finnugor hipotetikus alapú történelem-szemléletben. Megint BJ. beszúrása.) *és mindezeknél fogva fennforgó hiányos magyarázatok szinte kivédhetetlenül kerülnek újkori mítoszok és a belőlük kisarjadó reakciós eszmék érveibe. E fejlemény jól ismert a leszerepelt* turanizmus *példáján."* A TURAN-

nal foglalkozó adatokat tehát "reakciónak" minősíti és nem történelemnek. Ugyanakkor azonban a budapesti "MAGYAR NYELV HETE" záróülésén – 1979. április 29-én – azt sürgeti, hogy "nyelvtudományunk fordítson nagyobb figyelmet az IRANOLÓGIA és a semitológia felé." Tekintve, hogy IRÁN és TURAN egybe tartoznak az őstörténetemben, ha az "iránizmus" tudománynak van minősítve, miért "reakció" a "turanizmus"...?

Hiszen IRÁN és TURAN történelme megint úgy egybe tartozik, mint a valóság és tükörképe. Persze TURAN történelme a HUNOK nélkül el nem mondható — de ugyanakkor IRÁN is a HUN terjeszkedés területe. Valószínűleg Bartha "történész" hun nélküli iranológiára gondolt. Ez éppenúgy lehetetlen, mint turáni népek nélkül foglalkozni IRANOLÓGIAVAL. Ha csak Fidruszi írásait vesszük alapul, mint történelmi adatot – feltétlen ki kell egészítenünk az embertani kiértékelésekkel, melynek értelmében turáni fajok ma is léteznek és az antropológia tananyagába tartoznak ilyen terminus technikus-al: "turáni fajúak" a Káspi Tengertől a Pamir és az Altáji fensikig települők." (Henrié V. VALLOIS: Las Razas Humanas. Ed. Universitaria Bs. As. 1964. 35. old.) Iráni fajtát azonban a mai embertan "iráni" meghatározással nem ismer. Hátha van TURAN és van "turáni fajta" is, akkor, miért "reakció" a turanizmus? Kedves Dr. Bartha, ez megint N.É.SZ.V. és maga szerint RÚT is ez. De ha megemlítettem a HUNOKAT, azt is meg kell mondanom, hogy a "marxistafinnugor történelem szemlélet" ugye nem ismeri el a hun-magyar azonosságot, de még a "folytonosság" számbajövetelének lehetőségét is elejti. Hát ha ilyen nem lehetséges, akkor miért laknak maguk ma is HUNGARIA-ban...? És honnan jön ennek az országnévnek a neve? Nem a sumir-mahgar nyelv szabályai szerint írja le így maga is? Vegyük csak sorra. HUN... az HUN. GAR a Lábat szótár szerint "elárasztást" jelent. L. 597) az I – sumir birtokrag. Az ékiratokon sokszor szerepel az UR városból valóság így. UR-I. A szó végi "A" a kiemelés ragja, a határozott névelő. HUN-GAR-I-A tehát a sumir-mahgar nyelven

A HUN ÁRADAT-I értelmet kap, ami szabad fordításban HUN-ORSZÁGOT jelent. Hát miért ez a nevünk, ha semmi közünk nincsen a hunokhoz? Nagyon jól tudom, hogy maga most Ligeti Lajosra fog hivatkozni, aki szerény velemenyem szerint csúffá tette ezzel az elmélettel az atyai örökségét. Ugyanis az öreg Ligeti mint jó magyar csizmadia rámás csizmákat rakott a nógrádi palócok lábaira. Fia azonban lehúzta a "huncsizmát" a magyarok lábáról és finnugor bocskorra! cserélte fel azt. (Itt bocsánatot kell kérnem az olvasótól, hogy Barthához hasonlóan én is személyeskedem, de a Ligeti Lajos iránt táplált szeretetemben való nagy csalódás adja az indítékot ehhez. Szavaimat nem szabad sértésnek venni, mert azok inkább minősíthetők "familiáris kifejezésnek". Ugyanis én Ligeti Lajos térdén ülve tanultam meg az "egyszeregyet is jó hatvanegynéhány évvel ezelőtt, lévén Lajos, a balassagyarmati gimnázium büszkesége nálunk a – házitanító. Kérem az olvasót, hogy hagyjuk figyelmen kivül ezt a Ligeti Lajosra vonatkozó családias személyeskedést és állapítsuk meg együtt azt a valóságot, hogy az "iránológiában igen sok turáni történés hagyott méltó üzenetet". Említsük meg ide vonatkozóan a pontos adatú örmény történészt, Chorenei Mózest, aki a ránk vonatkozó egyik legfontosabb történés igaz üzenetét ekképpen közli: "hatvan évvel Sándor halála után a kusok földjén, Áriának Bahl városában a pártusokon a hős ARSZAK uralkodott." Hogy ki volt ez a "hős Arszák", azt Sebeos mondja meg nekünk nagyon értelmesen: "Antiochus országlásának tizennegyedik évében a pártusok lerázták a macedónok igáját és az Eutaliták királyának fia lett királyuk, kinek nemsokára Kelet. ÉszakÁzsia minden népei meghódoltak." (Sebeos: Heraclius történetei. 1851. Konstantinápoly, 10. oldalon.)

Kelet- és Észak Ázsia minden népei közé beletartozik IRÁN is és TURÁN is, és az eftalita hun királyfi uralkodott mind a két területen. A TURÁNIZMUS történelemtudománya tehát nem lehet "leszerepelt", hisz az iránológiától el nem választható, és igazságos történelemírás nélküle az iránológiában nem lehetséges. Itt megint meg kell állapítani Dr. Bartha írásában azt, hogy N.É.SZ.V. mert a tudományos "turánizmus" időszerű és a Közel-kelet országainak őstörténete összekapcsolódik a magyar őstörténettel. De a semitológia gyakorlatára is ösztönözi a magyar szakembereket. Vizsgáljuk hát meg a semitologia eddigi eredményeinek magyar őstörténeti kapcsolatait.

Az "ŐSI GYÖKÉR" 1979. 4; számának 111. és köv. oldalain Árkay László munkatársunk számol be "Meglepő Eredmények" címmel, a ZSIDÓ LEXICON (Budapest, 1929) *"MAGYAR HÉBER NYELVROKONSAG"* című fejezetének alapján arról a "tizenöt" kiváló magyar tudósról, akik még a *sumir* táblák kiásása és *megfejtése előtt* a magyar nyelv tökéletes ősi voltának tudatában, a nyelvkutatások útján keresték az őstörténelmi vonatkozásokat és így a héber-magyar rokonsági lehetőségeket is vizsgálták. Végigtanulmányozva a Zsidó Lexiconban található 15 magyar tudós munkásságát és eredményeit, nagyon érdekesen kerül felszínre, a 15 oldalról nézve, az az egyetlen kiértékelés, hogy: "a két nyelv *héber és magyar közül a magyar volt az "átadó" és a héber az "átvevő" nyelv.*" A sumir táblák anyagát nem ismerő tudósaink (1700-1850 között éltek) fenti kiértékelésének igazságát ma *két perdöntő adattal* tudjuk kiegészíteni. Nézzük meg ismét együtt mind a kettőt.

Az egyik: maga a Biblia. A háromnyelvű TARGUM, Jonathan ben Uziel munkája, mely forrása minden nyelvű mai Bibliának. Ennek segítségével állapíthatjuk meg a kor kívánta módosítások bevezetését is. Így láthatjuk, hogy a ma használatos Ó-Szövetségi könyvek is "módosultak" azóta, mindenkor a héber nép politikai érdekének szolgálatában.

Bemutatok egy minket érdeklő részletet, mely azt bizonyítja, hogy a Génesis (Mózes I. könyve) 16. rész 5. versének mai szövege nem egyezik az eredetivel. Az alábbiakban *BIBLIA HEBRAICA* AUGSBURG 1680. Ezek a régi és eredeti szövegű Bibliák tehát a HUNGAR népet már ismerik Ábrahám idejében, mint NIMRUD fiait és így ezek a hiteles adatok megerősítik a magyar néphitben élő NIMRUD ŐSAPÁNK .

(folytatjuk)

BULÁNYI GYÖRGY

BEKÖSZÖNTŐ A HEGYVIDÉKI TRIANON TÁRSASÁGBAN

Lehettünk ’895-ben, amikor bejöttünk, fél millióan. Lehet, hogy találtunk itt olyanokat, akik magyarul beszéltek: székelyeket, avarokat. Az asszonyok szültek, s mikor harmadfélszáz esztendő után jöttek a tatárok, már voltunk két és fél millióan. Egy év múlva már csak fele annyian voltunk. Az asszonyok megint szültek, s a Hunyadiak korára felmentünk négy millióra. Aztán verekedtünk három századon keresztül a törökkel. Mikorra kiverték őket hazánkból, már csak egy másfél millió maradt, aki magyarul

beszélt. Az asszonyok megint szültek, s az elmúlt század elején már tíz millió volt, aki magyarul beszélt. Aztán tíz felé szabdalták hazánkat, s '56 utántól kezdve máig szennycsatornába vágtunk mi, magyarok nyolc vagy tíz millió magyar magzatot. Ha minket is elfú az idők zivatarja, Nem lesz az Istennek soha több magyarja – írta Arany János.

Hősöm egy fiatal hölgy, Vincze Bori, aki most hét éves. Nagyszüleit negyven esztendeje ismertem meg. Géczy Gabi, mire negyven éves lett, szült tíz gyereket Vincze Bandinak. Az elsőt Péternek hívják. Péter felesége, Kati, az elmúlt nyári Bokor-nagytáborban megsúgja anyósának, Gabinak, hogy várja már ötödik gyermekét. Péter húga, Eszter egy hétvégre elviszi magához a négy gyereket: két fiút, két leányt. Kihallgatja beszélgetésüket, mely arról szól, hogy fiú vagy lány legyen ötödik testvérük. A fiúk fiút akarnak, a lányok lányokat.

Ekkor szólal meg hősöm, Vincze Bori: Mindegy, hogy mi lesz, mert nekik úgyis nyolc testvérre van szükségük. S még azt is elmondja Bori, hogy neki is nyolc gyereke lesz majd: négy lány és négy fú. A lányai nevét már tudja is. El is sorolja a négy nevet. A fiúkéból még csak egyet tud. Az Benedek lesz, mert így hívják Bori tíz éves bátyját is. Amíg van Géczy Gabi, Vincze Bandi, Péter és felesége Kati, amíg van Vincze Bori, addig nem fú el minket az idők zivatarja, addig még lesz az Istennek olyanja is, aki magyarul beszél.

BULÁNYI GYÖRGY

KICSODA AZ ISTEN?

Nem tudtam nem elvállalni, hogy beszéljek Rólad. Ha Rólad sem beszélek, akkor nincs miért élnem. De hát mit tudok én Rólad? Semmit. Istent nem látta senki, én sem. De most van 71 éve, hogy elmentem Érted Vácra piarista noviciusnak. S Te lettél a családom. Te, akit nem láttam soha. Érted mentem oda, akiről nem tudok semmit. Te hívtál? Nem tudom, de úgy éreztem, hogy el kellett oda mennem. Ha nem mentem volna el, most nem szólhatnék itt Rólad. Mit tudok Rólad mondani? Reménykedem benne, hogy vagy. Hogy várasz. Hogy haza várasz. Magadhoz. Tudom, hogy várasz? Nem tudom, s nincs ember, aki tudná. Elmondhatom, hogy remélem én is, amit mások is remélnek. Elmondhatom, hogy bizony megkísért a gondolat, hogy semmibe megy a reményem. S jól tudom, hogy nem azért hívtatok ide, hogy elétek tárjam bizonytalanságom. De csak így becsületes. Mert úgy gondolom, hogy nem papi szövegre vagytok kíváncsiak, hanem emberi szóra. Olyanra, aminek nincsen papszaga.

Értelmes, emberi szöveget tudok csak mondani. Csak azt, hogy nemcsak világ van, de van alkotója is. A világ törvényekkel rendezett. Ezeket a törvényeket tanítják az egyetemek természettudományi karán. Nem lehetnek a véletlennek a művei ezek a törvények. Nem tudom már, hogy ki mondta, amit most idézek: Egy majom leül az írógép elé, s elkezdi csapdosni a billentyűket, s csapdosása eredménye Shakespeare összes művei lesznek. Ennek az állításnak nincs valós tartalma. Magyarul: ez az állítás – hülyeség. Az is törvény – a gondolkodás törvénye –, hogy a világ törvényszerűségei értelmes Alkotót feltételeznek. Magam csak úgy tudok élni, hogy van előttem, fölöttem Isten, aki maga az értelem. Hogy lehet az embernek egyebet is gondolnia – tudom. Én nem tudom ezt az egyebet gondolni. S azt is tudom, hogy aki mást, egyebet gondol, mint én, azt nem tudom meggyőzni arról, amit én gondolok. Próbáltam megtenni, s általában nem sikerült. Bár nem minden esetben volt így. Negyven éve megkértem Debreceni Zsuzsát: írja le nekem következő találkozásunkra, hogy miért vallja ateistának magát. Azaz kértem tőle erről egy dolgozatot. Nem hozta el. Azt mondta, hogy inkább hisz. S ezzel már szűkebbre is kerekedett azok köre, akikhez szólhatok. Nemcsak az enyém. Bárki emberé. Jézus köre is. Csak azokhoz szólhatott, akik mondani tudták, hogy *Istenem, Istenem*. S ez baj? Nem gondolom bajnak. A hat és fél milliárd emberből jut azért nekem is Tizenkettő; vagy kevesebb vagy több, akivel szót érthetek, akivel beszélhetek Rólad.

Istenről gondolkodom. Azt gondolom, hogy létezik és hogy sokkal értelmesebb mimagunknál. Mit gondolok még róla? Hát azt, amit kivetítek magamról. Azt, hogy csinál valamit. Mit? Nem tudok értelmesebbet kitalálni, mint amit első elemistaként a kiskatekizmusban tanultam. Ezt: fenntartja a világot és gondot visel rá. És ebben mi, emberek is benne vagyunk. Ez is *kivetítés.* A szülők eltartják, és gondot viselnek a gyerekekre. Mi emberek, no meg a világmindenség – az Isten családja vagyunk. Hogyan tartja fenn, hogyan visel gondot reánk, ezt ne kérdezzétek. Nem tudok válaszolni rá, de nem tudok más foglalkozást kitalálni számára, s azt sem tudom elképzelni, hogy ne legyen valami foglalkozása. Istent csak a magunk képére és hasonlatosságára tudjuk elgondolni. S azt is gondolom, hogy Isten is csak a maga képére és hasonlatosságára tudott megformálni bennünket. Egyszerű a képlet. A gyerek hasonlít apjára-anyjára, s apa és anya gyermekére. Mi az Istenre, s Isten meg reánk.

Csak anyukának-apukának tudom gondolni őt. Közel 90 évesen is csak ennek. Akinek elmondhatom a bajom. Aki a legközelebb van hozzám. Aki olyan, mint én. Aki engem megért és mindent megbocsát, ha kérem Őt. Mit mondok el Neki? Kérem őt, hogy sikerüljön helytállnom ezen a lelkigyakorlaton. Kérem, hogy érjen már véget földi pályafutásom, mert egyre nehezebben futok, azaz hogy csak lépegetek. Hiába kérem. Nem válaszol. Hiába, mert nem hallom a szavát. Mégis az, hogy elmondhatom neki a bajom, ez az egyetlen vigaszom s lehetőségem.

Ha gyermek születik, azt mondjuk róla, hogy Isten ajándéka számunkra. Ha szerelembe esünk, ha párt találunk, azt mondjuk, hogy Isten kötött minket egybe, s ezért ezt a kötelék nem szabad elvágnunk. S ha baj ér bennünket, ha meghal, aki szeretünk, ha embertelenné lesz a sorsunk, ha ránk törnek a halált megelőző bajok, akkor meg azt mondjuk mind e bajokra, hogy ez az Isten akarata, s ezeket el kell viselnünk. Mások elvesztését is, a magunk nyomorúságát is. Amikor én ezekre azt mondom, hogy ez az Isten akarata, teljes gondolkodási csődömről számolok be. Magamhoz hasonlóknak mondhatok ilyeneket, de ateistáknál ez a vélekedésem semmit sem ér.

Beszélhetek egészen másként is. Az általam nagyra becsült Wass Albertnek van egy regénye: *Adjátok vissza a hegyeimet!* Színtere a románoktól, oroszoktól, kommunistáktól nyomorgatott erdélyi társadalom a múlt század 40-es éveinek közepén: sorsuk a tömény szenvedés. Emberek, akik kivert farkasokként élnek a Maros felső folyását körülvevő erdőrengetegben. Semmi köze szenvedéseiknek egy Isten akaratához. Az emberi butaság és gonoszság, a hatalomtól kikényszerített gonoszság poklában élnek. Ha irgalmas akarok lenni Istennel szemben, akkor azt mondom, hogy semmi köze hozzá. Hogy tehetetlenül kényszerül nézni az ember szenvedését. Annak következtében, hogy szabadságot adott nekünk. Használhatnánk azt jóra is. Akarná is ezt az ember, de a hatalom kényszeríti őt, hogy gyilkoljon, hogy a határok másutt legyenek, mint ahol vannak. Muszáj, mert Hitler is ezt tette. S ez ellen nincs más

védekezés, mint újra csak a gyilkolni kényszerítés vagy a kényszermunka, a hadi fogság, a láger. Auschwitzre Gulag a felelet. Szenvedésre a szenvedés. Isten akaratának ehhez semmi köze.

Prohászka Ottokár püspök írt az első világháború idején egy könyvet: *A háború lelke*. Azt mondja el benne, hogy az emberek a lövészárokban megtanulnak imádkozni. Imádkozni, de miért? Bajtársamat találja el a golyó, s nem engem? Az én golyóm oltsa ki a másik ember életét, s nem az ő golyója az enyémet? Lehet ilyet mondani Istennek, akiről azt állítjuk, hogy mindenkit szeret? Schütz Antal írt egy könyvet: *Isten a történelemben*. Én nem találom Istent a történelemben. Csak istentelenséget találok benne. Gyilkosságokra kényszerítést. Csak azt, ami Jézusra is rászakadt, s közben imádkozott is: *Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?* Ez a legirgalmasabb, amit Istenről mondhatok: elhagyta az embert. Sokkal logikusabb ateistának lenni: Dehogy van felettük egy jóságos Isten. Semmi sincsen felettünk. A fene érti, hogy minek van egyáltalában világ, stb.

De hát nemcsak ez van. Lehet mázlistának is lenni. Nem lehet. Andi 1972-73 körüli szenvedései idején imádkoztam érte. Így: Istenem, ha nem tudod meggyógyítani, akkor vedd Magadhoz őt. Magam igazán nem szenvedek embertelen kínokat, de olyan terhes az öregség, hogy újra meg újra ezt imádkozom: Országodba vigyél haza engem! Ahogyan a kántor énekli temetéseinken. Megszabadíthatna, de nem teszi. Kedvét leli kínlódásomban? Szeretnék kertet ásni, málnát ültetni, sarabolni, de újra és újra csak ágyamnak tudok dőlni, várva a befejezést. Okos testvéreim meg mondják: még nem mehetsz, még feladataid vannak. Én meg dühbe gurulok szavaiktól; csak úgy magamban, nekik nem mutatom. Mert nekem vallanom kell, hogy minden – és velem is! – Isten akaratából történik.

Úgy nem értelek, mint te engem, Ádáz – mondja Babits, a magyar irodalom legkatolikusabb költője Istenről a kutyájához, akinek Ádáz a neve. Az a tényállás, hogy be kell vallanom, hogy semmit sem értek abból a világból, amelyikbe belekerültem. Sírva születünk a világra, s elmondhatatlanul boldogító, ha végre befejezhetjük földi pályafutásunkat. Közben azért hálaadó himnuszokat is énekelünk, mint pl. én is, ha végére érek ennek a lelkigyakorlatnak. Márai Sándor nem volt senki ember, Wass Albert még kevésbé. Mégis mind a kettő öngyilkosként végezte be életét. Azért imádkozom, hogy már ekkora botrány ne történhessék velem. S ha megtörténnék, akkor ettől érvénytelen lenne az életem? Az a jó és hasznos is érvénytelen lenne, amit csináltak? Nem hiszem. Márai és Wass életműve számomra nem kevesebb attól, hogy nem bírták végig a harcot.

A legirgalmasabb, amit mondani tudok Istenről, hogy csak ilyen világot tudott teremteni. Mindenki a javát adja annak, amit tud. Én nem írtam meg rosszabbul e lelkigyakorlat szövegeit, mint ahogyan tudtam. Isten sem végezett pocsékabb munkát, mint amilyent tudott. S ha valaki istengyalázásnak minősítené e sorokat, akkor azt mondom, hogy a Zsoltárok nagyobb istengyalázások, mint az én jelen soraim. Azok olyanok, mint Szabó Lőrinc fiának, Lócinak a tettei: Lóci *megdögöleszti* az ablaküvegen mászó legyet, Isten pedig Egyiptom minden első szülöttét, meg a fáraó seregét is. Belefojtja őket a tengerbe. Megdögöleszti mindet. Én meg csak sírok azon, hogy a világtörténelem a megdögölesztések történelme.

Ennek az egész emberi történésnek csak akkor van valami isteni értelme, ha az életünk két szakaszos. Ha van folytatás. De Isten – sem maga nem szólal meg, sem nem küld el senkit hozzánk odaátról, aki hitelesen be tudna számolni nekünk a folytatásról. Papok között élek, s próbálom tenni, amit ők. Mit tesznek? Szövegeket mondnak, a mise szövegét, a zsolozsma szövegét, a szentségkiszolgáltatások szövegét. S mindezen szövegek mögött személyek vannak, akik hiszik, hogy ami történik velünk, Isten akaratából történik. Ők is ezt gondolják rólam, ezt hallják tőlem, amikor megszólalok. El sem tudom képzelni életüket s a magamét sem, ha nem volna ezen felül még valami egyéb is. Tanítanak az iskolában, bonyolítják a Rendtartomány ügyeit: civil alkalmazottainknak mondják, hogy mit tegyenek annak az érdekében, hogy pl. átalakuljon az A-épület is a Duna partján, hogy félszázados számkivetettség után, két év múlva visszaköltözhessen oda pesti gimnáziumunk. Mindenki dolgozik valamin. Mindenki el van foglalva valamivel, s ennek a valaminek náluk az a háttere, hogy van Isten, és hogy van örök élet, de nem ennek a megvallása az életük. Ez csak olyan háttérzene az életükben,

Azt hiszem, hogy addig lehet rend egy ember életében, amíg Isten és örökélet csak háttérzene. Ott van a háttérben, de nem erről szól az élet. Az élet a család és a munkahely és a hétvégi munkaszünet, s a nyári vakáció, amikor erőt gyűjtenek a folytatáshoz. Azzal gyűjtenek erőt, hogy ilyenkor nem azt csinálják, amit hét közben és évközben. Azt hiszem, hogy addig lehet mondani mindarról, ami történik velünk, hogy az az Isten akarata, amíg takarítani, főzni, mosni és a lakásban rendet kell tartani, amíg naponta sietni kell az iskolába, a munkahelyre. Olyan az Isten az életünkben, mint ételünkben a só. Só nélkül ehetetlen, de nem a só az ételünk. Isten nélkül nincs alapja az életünknek, de nem az Isten akaratának az elfogadása az életünk.

Van egyik csoportomban egy ragyogó házaspár, ötvenes éveiket élik. Szüleiket már részben eltemették, részben még élnek azok. A szülők magam-korúak. Mindent megtesznek, hogy az öreg szülők éljenek, s nem tudják megérteni, hogy az öreg szülők már nem akarnak élni, be akarják fejezni életüket. Mindebből az a végső tanulság, hogy a hosszú élet létünknek egyik legnagyobb megpróbáltatása. Amíg fiatalok vagyunk, még az akasztófa tövében is az Isten legnagyobb áldásának tudjuk megélni azt, hogy élünk. Reménykedünk abban, hogy megjön a kegyelem az államfőtől, s ha börtönben is, de még élhetünk és dolgozhatunk. A börtönben kedvezménynek minősül, ha dolgozhatunk. Magamat Márianosztrán éveken keresztül teljesen lekötött, hogy dolgozhattam a perzsaszőnyeget szövő üzemben. Vidáman beszélgettünk, énekeltünk közben. A börtönőröket csak egy érdekelte, hogy műszakonként minél több csomót kössünk. Magam eljutottam a napi négyezer csomóhoz, s egyáltalában nem jutott eszembe, hogy ne Isten akarata volna, hogy börtönbe legyek. Aki Istent szolgálja – gondoltam –, annak ott a helye.

Az élet s az Isten egyik legnagyobb áldása a munka. Akár a szőnyegszövés, akár az ócskavas telepen a lemezpréselés, akár a Tempo vállalatnál az anyagmozgatás, a gurtnizás, akár a Medimpexnél az, ahogy rám volt bízva a propagandaraktár, s én abban rendet tarthattam, s kiszolgálhattam a vállalat dolgozóit, akik fent dolgoztak az emeleten, míg én rendeztem a propagandaanyagot a pincében.

Ahogyan e pillanatban az az életem legnagyobb áldása, hogy készíthetem ezt az elmélkedést testvéreimnek, akik talán nem fognak megbotránkozni azon, hogy nem a papi szöveget mondtam nekik, hanem azt, ami a szívemből folyt.